

Sygn. akt. IV Ka 368/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Urbańska - Trzecka (sprawozdawca)

Sędziowie SO Piotr Kupcewicz

SO Danuta Lesiewska

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Sawicka

przy udziale Antoniny Kasprowicz-Czerwińskiej prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2014 roku

sprawy skazanego **D. M.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 10 lutego 2014 roku - sygn. akt II K 687/13

uchyla pkt 2 i 3 wyroku i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w tej części umarza; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; wydatkami w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ka 368/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z 10 lutego 2014 roku, sygn. akt II Ka 687/13 w stosunku do D. M. skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 28 lutego 2007 roku sygn. akt II K 56/07 za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od 19 września 2006 roku do 21 września 2006 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności; zarządzono wykonania kary pozbawienia wolności,

II. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 14 czerwca 2007 roku sygn. akt II K 190/07 za czyny z art. 279 § k.k. i art. 178 § 2 k.k. popełnione w dniu 27 lipca 2006 roku na karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres 3 (trzech) lat; zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

III. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 01 lipca 2008 roku sygn. akt II K 216/08 za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 4 stycznia 2008 roku na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres 3 (trzech) lat oraz grzywnę 10 stawek po 10 złotych,

IV. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 11 września 2008 roku sygn. akt VII K 272/08 za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 4 stycznia 2008 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres 3 (trzech) lat,

V. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 31 sierpnia 2009 roku sygn. akt II K 156/09 obejmującym sprawy opisane w punktach I-IV

VI. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 17 maja 2011 roku sygn. akt VI K 32/11 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 7 sierpnia 2010 roku na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

VII. Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 23 stycznia 2012 roku sygn. akt II K 893/11 za czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 2 października 2011 roku na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności .

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k. umorzono postępowanie w zakresie spraw II K 56/07, II K 190/07, II K 216/08, VII K 272/08 i II K 156/09

2. na podstawie art. 569 §1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86§ 1 k.k. połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego D. M. wyrokami w sprawach VI K 32/11 i II K 893/11 i w ich miejsce wymierzono skazanemu karę łączną w wymiarze 11 (jedenastu) miesięcy pozbawienia wolności,

3. pozostałe rozstrzygnięcia wyroków pozostawiono do odrębnego wykonania,

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie o kosztach procesu

Od powyższego wyroku łącznego apelację wniósł prokurator, zaskarżając wyrok na niekorzyść D. M..

Wyrokowi na podstawie art. 438 pkt 1 i 2 kpk zarzucił:

- obrazę przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 85 k.k. polegającą na błędnym uznaniu, iż w niniejszej sprawie zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego na podstawie wyroków Sądu Rejonowego w Inowrocławiu o sygn. VI K 32/11 i 893/11, podczas gdy w świetle powołanego wyżej przepisu było to niedopuszczalne,

- obrazę przepisów prawa karnego procesowego, mająca wpływ na treść wyroku, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegająca na błędnym przyjęciu tegoż przepisu jako podstawy umorzenia postępowania w zakresie spraw II K 56/07, II K 190/07, II K 216/08, VII K 272/08, II K 156/09, podczas gdy uznać należało na podstawie art. 572 k.p.k., iż brak jest warunków do rozwiązania wyroku łącznego w sprawie II K 156/09 i wydania nowego wyroku łącznego w tym zakresie.

Z powołaniem na powyższe zarzuty prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wobec D. M. i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Inowrocławiu do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator zmodyfikował wnioski apelacji i wniósł o uchylenie punktu 2 i 3 wyroku i umorzenie postępowania w tym zakresie na podstawie art. 572 kpk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora była zasadna w odniesieniu do zarzutu obrazę prawa materialnego, co w konsekwencji musiało skutkować uchyleniem rozstrzygnięć zawartych w punkcie 2 i 3 wyroku i umorzeniem postępowania.

Nie była natomiast zasadna w odniesieniu do podstawy prawnej umorzenia w zakresie punktu 1 wyroku łącznego. Odnosząc się w pierwszej kolejności do tego zarzutu - obrazę prawa procesowego, która miała polegać na niezasadnym powołaniu się na res iudicata jako podstawy prawnej umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego w odniesieniu do spraw opisanych w punktach I- IV (II K 56/07, II K 190/07, II K 216/08, VII K 272/08) objętych

węzłem wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 31 sierpnia 2009 roku, sygn. akt II K 156/09 to nie sposób go uznać za zasadny.

Skoro bowiem nie było podstaw faktycznych i prawnych do rozwiązania poprzednio zapadłego wyroku łącznego, a to z tego zasadniczego powodu, że nowe wyroki jakie zapadły wobec skazanego, po dacie wydania wyroku łącznego w sprawie II K 156 / 09, w żaden sposób nie spełniały przesłanek z art. 85 kk i nie mogły być objęte jakimkolwiek węzłem kary łącznej z wyrokami wchodzącymi w skład wyroku łącznego z dnia 31 sierpnia 2009 roku, to oczywistym jest, że w odniesieniu do tych wyroków, na które sąd meriti wskazał w punkcie 1 wyroku, zwłaszcza zaś wyroku łącznego wydanego w sprawie II K 156/09 zachodził stan rzeczy osądzonej, co uzasadniało umorzenie postępowania przez Sąd I instancji w tym zakresie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 kpk.

Natomiast słuszny był zarzut obrazy prawa materialnego podnoszony przez prokuratora wobec rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 zaskarżonego wyroku.

Tytułem przypomnienia naruszenie, zatem prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu (niezastosowaniu) w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych.

W niniejszej sprawie sąd meriti w sposób prawidłowy ustalił fakty związane ze skazaniem D. M. prawomocnymi wyrokami opisanymi w części wstępnej wyroku.

Natomiast z obrazą art. 85 kk, który to przepis określa warunki materialne do zastosowania instytucji kary łącznej, objął węzłem kary łącznej kary orzeczone wyrokami w sprawach sygn. akt VI K 32/11 i II K 893/11.

Zgodnie z art. 85 kk wymierzenie kary łącznej aktualizuje się tylko wówczas, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, **zanim zapadł pierwszy wyrok**, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Stąd też warunkiem wymierzenia kary łącznej jest to, aby przestępstwa ustalone różnymi prawomocnymi wyrokami popełnione zostały przez sprawcę zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzone za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu (wyrok SN, 2009-05-12, V KK 65/09, OSNwSK 2009/1/1103).

W punkcie 2 zaskarżonego wyroku łącznego sąd połączył kary orzeczone wobec D. M.;

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia **17 maja 2011 roku** sygn. akt VI K 32/11 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 7 sierpnia 2010r. na karę dziesięciu miesięcy pozbawienia wolności, który w tej konfiguracji był chronologicznie **pierwszym wyrokiem** oraz

- wyrokiem Sądu Rejonowego w Inowrocławiu z dnia 23 stycznia 2012 roku sygn. akt II K 893/11 za czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony **w dniu 2 października 2011 roku** na karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności.

Już na pierwszy rzut oka widać, że w odniesieniu do tych wyroków zapadłych wobec skazanego nie zachodziły materialne przesłanki do połączenia niniejszych wyroków, bowiem czyn objęty drugim wyrokiem (II K 893/11) popełniony został w dniu 2 października 2011 roku, a zatem po, a nie przed jak tego wymaga art. 85 kk, wydaniu wyroku w pierwszej sprawie, który zapadł w dniu 17 maja 2011 roku (VI K 32/11).

Skoro warunkiem wymierzenia kary łącznej jest to, aby przestępstwa ustalone różnymi prawomocnymi wyrokami popełnione zostały przez sprawcę, zanim zapadł pierwszy, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw, wyrok i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, to łączeniu w takim układzie procesowym mogą więc podlegać tylko kary wymierzone za przestępstwa, które nie są przedzielone żadnym skazującym, chociażby nieprawomocnym wyrokiem, jeśli chodzi o czas ich popełnienia. (wyrok SN z dnia 4 czerwca 2013 roku o sygn. II K 89/13).

Oczywisty jest zatem, że skoro przestępstwa popełnione i przypisane skazanemu w wyrokach wydanych w sprawach VI K 32/11 i II K 893/11 były przedzielone wyrokiem z dnia 17 maja 2011 roku (VI K 32/11), który zapadł przed popełnieniem czynu objętego wyrokiem wydanym w sprawie II K 839/11 to połączenie kar orzeczonych tymi wyrokami i orzeczenie kary łącznej w ramach wyroku łącznego było prawnie niedopuszczalne i nastąpiło z rażącą obrazą prawa materialnego.

Powyzsze stwierdzenie musiało doprowadzić do wniosku, że w tej konfiguracji wyroków, nie ma warunków formalnych do orzeczenia kary łącznej i w konsekwencji wydania wyroku łącznego.

W związku z tym sąd odwoławczy uchylił punkt 2 i 3 zaskarżonego wyroku i na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie umorzył. W pozostałym zakresie (punkt 1 i 4) zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy.

O kosztach postępowania Sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.